

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЯКДИЛЛИК ВА ЖИПСЛИК

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

ВАРАКА № 137

1-ПОНАФЗАЛ фабрикаси 5-деки ишчилари КПСС Марказий Комитети 1974 йил май Чақириларида руҳланиб, ўзаро социалистик мусобақага кучайтириб юбордилар. Улар ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатига алоҳида аҳамият бермоқдалар. Суратда: (чапдан) мастер М. Плюряев, деҳ бошлиғи Н. Корженко, тикувчилардан Р. Тожиева ва М. Келечина ўртоқлар навбатдан қилинадиган ишлар ҳақида ўзаро суҳбатлашмоқдалар.

А. Тўраев фотоси.

ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

МАҲСУЛОТ СИФАТИ ЮКСАН БЎЛСИН

Янгийўл мебель фабрикаси биринчи кварталда маҳсулот реализация қилиш планини бажара олмади. Ишлаб чиқариш плани эса 92,8 процент бажарилди.

Масалани, 3-«Давларани» совхозидан йил давомида 52 трактор, шу жумладан 29 таси мuddатдан илгари ҳисобдан чиқариб юборилган. Бундан ташқари, қўлаб пахта терадиган, макжаҳури ўрадиган машина ва комбайнлар ҳам фойдаланишга яроқсиз, деф тоилди. 2-«Давларани» совхозидан ҳам худди шундай воқеа рўй берди. Трест раҳбарлари бу хил камчиликларнинг олдидан олиш ўрнига аксинча ўзларига қарши хўжаликларга тегишли турли хил машиналардан қонунсиз равишда фойдаланаётганлар. Бундай машиналар учун ҳаражатлар, иш ҳақи, командировка пуллари эса ўша хўжаликларнинг ўзлари тўлаб келаверганлар.

ХЎЖАСИЗЛИККА ЧЕК ҚЎЙИЛИК

Халқ назоратчилари область пахтачилик совхозлари трестига (директори Б. А. Аракеян) қарашли хўжаликларда қишлоқ хўжалиги техникасидан фойдаланиш қонунчилиги амалда, шу тўғрисида қўлгина машина ва механизмлар мuddатдан олдидан текшириб, яроқсиз ҳолга келиб қолаётганига оид фактларни аниқлади.

Масалани, 3-«Давларани» совхозидан йил давомида 52 трактор, шу жумладан 29 таси мuddатдан илгари ҳисобдан чиқариб юборилган. Бундан ташқари, қўлаб пахта терадиган, макжаҳури ўрадиган машина ва комбайнлар ҳам фойдаланишга яроқсиз, деф тоилди. 2-«Давларани» совхозидан ҳам худди шундай воқеа рўй берди. Трест раҳбарлари бу хил камчиликларнинг олдидан олиш ўрнига аксинча ўзларига қарши хўжаликларга тегишли турли хил машиналардан қонунсиз равишда фойдаланаётганлар. Бундай машиналар учун ҳаражатлар, иш ҳақи, командировка пуллари эса ўша хўжаликларнинг ўзлари тўлаб келаверганлар.

Область халқ контроли комитети ўз хизмат бурчиغا соҳақонлик билан қараганини, қишлоқ хўжалик техникасидан рационал фойдаланиш устидан етарли назорат қилинаётганини ушун трестнинг механизация бўлими бошлиғи М. Турсуновга хайфдан айтиб қўлди. Енгил ва махсус автомашиналардан қонунсиз фойдаланиш натижасида хўжаликларга молиявий зарар етказилгани учун трест директори Б. А. Аракеян огоҳлантирилди.

МОЛИЯ ИНТИЗОМИ БУЗИЛМАСИН

Хар бир корхона ва хўжаликнинг иқтисодий ёрдам фонди маблағларини ўриш ва тўри тақсимлашнинг роли катта. Лекин, «Дўрмон» совхоз раҳбарлари бу олдиди ҳақиқатни айрим-ҳолларда унутиб қўлиб, нотўғри йўл тутмоқдалар. Бошқача қилиб айтганда, рағбатлантириш ва ёрдам учун ажратилган маблағлар ўзаро бўлишиб олинмоқда. Акс ҳолда мана шу фактнинг қандай баҳолаш мумкин? 1972 йилнинг ўзиди ишчилар комитетининг раиси Иброҳимов, бош механик Нежиский болалар богча-аслисининг мудири Мипроковалар уч-тўрт мартадан «мукофот» олганлар. Ана шу «мукофот» нуди ҳисоблаб қўрилганда ҳар бир кишига 300—400 сумдан тўғри келган. Бу «саҳийлик»дан бош агроном Турсунов ҳам баҳраманд бўлди.

Шунингдек, айрим ишчиларга ҳам қайта-қайта мукофот берилган. Ажмо, иқтисодий ёрдамга шондан ҳам муҳтоқ бўлганларнинг аризи оқибатсиз қолдирилган. Турар-жой фонди ва қўрилган материаллари учун ажратилган маблағлардан фойдаланишда ҳам молия интизоми бузилмоқда. Бу соҳада ҳам ошма-оғайибчилик йўл қўйилмоқда. Комитет йилигида «Дўрмон» совхозиди бу камчиликларни бартараф этиш, молия интизомини мустаҳкамлаш чоралари қўрилди.

ҲАМИД НОРБОВЕ Қўйи Чирчиқ райониди Свердлов

номли колхозда молбоқар бўлиб ишлайди. У ем-хашақлардан

тежаб-тергаб фойдаланиб, бўр доқига қўйилган молларнинг

кунига 800—1000 граммдан семирлигини таъмин этмоқда.

Суратда: (ўғда), ўртоқ Х. Норбове, (чапда) колхоз фермаси.

Х. Авазов фотоси.

ЎЗБОШИМЧАГА

ЖАЗО БОРМИ?

Бу воқеа март ойининг ўрта-ларида рўй берган эди.

Ирим тунда ўлимнинг тоби қочиб, иситмаси кутарилиб кетди. Ҳаммаси безовталанди. Дарҳол «Тез ёрдам» станциясига телефон қилиди. Навбатчи врач арзимизга диққат билан қўлоқ солди. Уй адресини мизин суради. Биз Чилонзор районини Брусиловский кўча, 27-уйда яшашимизни айтдим.

«Кутиб туринглар, ҳозир бориб қоладик», деб айтиб навбатчи врач.

Лекин, ҳа деганда «Тез ёрдам» машинаси келавермади. Яна икки-уч марта «стация» сизим қондиқ, бекфойда бўлди. Фақат эрталаб соат бешларга бориб врач кириб келди.

Ўрасига суриштириб билсак, «Тез ёрдам» машинаси келибди-ю, кайтиб кетди. «Бизга адресни нотўғри берибсизлар, кўча тўсиб қўйилди-ку, ошора бўлиб қайтиб кетдик», деб айтишди.

Шошилганда лаббай тоилмайди, деб шунини айтишлар-да. Ушунда ўзимиздан ҳам ўтибди. Чикиб, кутиб олсак бўларди. Нега дейсизми?

Гап шундаки, бизнинг кўча-мизда айрим ўзбошимчалар бор. 21-уй эгаси кўчанинг каттагина қисмини қонунсиз равишда ўраб олиб, тахта девор қилиб, дарвоза қўриб қўйибди.

Чиллак чиллакни қўриб, чумак уради дегандек: мен сендан қоламани, деб 23-уй эгаси Самандар Искандаров ҳам кўчага тегишли жойдан девор тутиб, ўзига қўшиб олди. Йўловчилар учун анҳор бўлидан бир ярим метр чамаси кенгликдаги тор йўлка қолди. Катталарга майлику-я, айниқса, ёғи-гарчилик кунларида мантаб болаларига қийин бўлади.

Кеч бўлди дегунча, ўзбошимчалар дарвозаларига қўлоқ солишди. Машиналар ўтди-майди. Шунинг учун ҳам «Тез ёрдам» машинаси қайтиб кетган экан.

Биргина биз эмас, кўча-миздаги Улуғ Ватан уруши инвалиди Василий Тимофеевич Аношин, Халилов ва бошқалар ҳам тунда «Тез ёрдам» машинаси чақирилганида ана шундай қийинчилик рўй берди.

Хўш, бу аҳволдан юқори ташиқлотлар хабарсизми? Хабари бор уларнинг. Чилонзор район иқроия комитети ўзбошимчалик билан қўрилган деворларни суриб ташлаш ҳақида буйруқ берган эди. Лекин бу буйруқ бажарилмади. Брусиловский кўчасининг бурчаги 4-ва Хива провезининг бурчагидан ҳам бирозгина жой 24-уй эгаси томонидан «еталлаб» олинди. Район иқроия комитети ходимлари ўз вақтида бундан хабар топиб, уй эгасини огоҳлантирдилар. Лекин, бу ҳам фойда бермади. Ишга милиция ходимлари аралашди-лар. Лекин, бир йил ўтган 24-уй эгаси яна ўз билганича иш тутиб, кўчадан бир қисmini девор билан ўраб олди.

Ўз манфаатини ўғаларнинг манфаатидан устун қўяётган бу ўзбошимчалар учун шаҳар бедарвозамми? Улар қачонгача жазосиз қоладилар?

Чилонзор район «1-Чарх-камолов» маҳалласида иқтисодат қўлуви аҳли номидан:

М. МУСАЕВ.

ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИДАН ОҚИЛОНА ФОЙДАЛАНАЙЛИК

Областимиз шаҳар ва қишлоқларида қурилиш кўламини йилдан-йилга кенгайиб бормоқда. Янги-янги турар-жой бинолари, маданий-маиший хизмат кўрсатиш объектлари фойдаланишга топширилмоқда. Партия ва ҳукуматимиз бу қурилишларнинг тез ва соз битиши тўғрисида гамхўрлик қилмоқда.

Пудратчи ва буюртмачи ташиқлотлар бунга жавобан қурилиш материалларини сақлаш ва унумли фойдаланиш, қурилиш таъмирини арзонлаштириш, хўжаликнинг маданий-тарбиявий олдиди олиш юзасидан қатор ишлар қилимоқдалар.

Айниқса, бу соҳада «Алмалик-свицестрой» трести системасида, Чирчиқдаги қурилиш материаллари ва конструкциялар комбинатида, Охангарондаги 8-темир-бетон буюмлари заводи ва «Чирчиқ-свицестрой» бошқармаси, 160-қурилиш трестига қарашли қурилиш материаллари комбинатида қилинадиган ишлар диққатга сазовордир.

Лекин, халқ назоратчилари томонидан ўтказилган текшириш ҳали бу соҳада кўп жойларда жиддий нуқсонларга йўл қўйилмаётганини кўрсатди.

Гап шундаки, қўлгина қурилиш ташиқлотларида моддий бойликлар қатъий ҳисоб-китоб қилиб борилаётган, ревизия ишлари пала-партиш ўтказилган, унинг натижалари юзасидан тегишли тадбирлар қўрилмайди. Бу гап, айниқса, 160-

қурилиш трестига қарашли 17-қўйма механизацияланган колонна раҳбарларига тааллуфлидир. Бу ерда ортб қолган моддий бойликларни атайлаб ҳисоботдан чиқариб юборганлар. Маши фондлари ортиқча сарф қилиб юборилган. Айбдорларга ўз вақтида тегишли жазо чоралари қўрилмайди. Бажарилган ишлар улаб, ҳисоб-китоб қилиб борилаётган.

Юқориди айтилган қурилиш трестига қарашли бир қатор объектларда эса қурилиш материалларини сақлаш ахши ташиқлот этилмаган. Бу материалларни юқоли, омборларга қўлаштириш ишларида мажбур тартиб-қоидалар бузиб келинмоқда. Айрим қурилишларда арматуралар, металл буюмлар тартибсиз ҳолда, айқаш-уйқаш бўлиб ётади. Енгилнинг олдиди олиш чоралари қўрилмаган. Қўлаб микдорда бракарларга йўл қўйилади. Хом ашёлардан ва материаллардан тежаб-тергаб фойдаланиш юзасидан белгиланган тадбирлар қозғода қилиб кетмоқда.

Айниқса, йилга темир-бетон буюмлари заводида бу соҳадаги ишлар қонкурсизлиги, қўлаб қилиш ишлари йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Шунинг учун ҳам завод ўтган йилда 1229 тонна цемент ва 84 тонна металлнинг ортиқча сарфлаб юборди. 103 кў метр йилга темир-бетон бракар чиқарилди. Корхона хўжалиги йилини жуда паст кўрсаткичлар билан якунади. Махсулотнинг тананарх қимматлашиб кетди.

Бу ерда ҳам моддий бойликларни сақлаш ва ҳисоб-китоб қилиш ишлари талабга жавоб бермайди.

«Ташоб-свицестрой» трести бўйича ўн икки мартаба комплекс ревизия ўтказилиши планлаштирган эди. Ана шундан ўнтаси ўтказилди. Лекин, бу ревизияларнинг натижаси ҳам ўз вақтида муҳокама қилинмади. Вақолини, ревизия вақтида қўлгина объектларда материалларнинг этишмаслиги, ирофгарчиликка йўл қўйла-ётганини аниқланди. Трест бўйича ўтган йилда 1974 йилининг икки ойи давомида бажарилмаган 163 минг сумлик иш бажарилди, деб кўрсатилди.

Трестда қурилиш материалларини сақлашда техника шарт-шароитлари қўпол равишда бузилаётган. Трестга алоқадор бўлмаган ташиқлотларга ҳам қурилиш материаллари деф юборилаётганига оид фактлар ҳам аниқланди.

Бундай камчиликлар 16-қурилиш трест ва «Алмалик-свицестрой» фаолиятида ҳам учраб туради. Айниқса, Олимликдаги ёғочни қайта ишлаш заводида аҳвол таъминлиги, завод ўган йилда 200 кубометр ёғоч-коркорли материалларини иқтисод қилиш кўзда тутилган эди. Амалда эса 73 кубометр иқтисод қилинди. Бошқача тадбирлар ҳам жуда сукшашлик билан амалга оширилмоқда. Тайёр буюмларини сақлаш учун омбор қуриш масаласи бир неча йилдан буюн муаммолигича қилиб келмоқда.

Шунинг учун уларнинг тақлиф ва муҳофазаларини диққат билан ўрганиш, самарали иш олиб боришлари, назоратнинг оммавийлиги ва илгиллигини таъмин этиш учун барча шароитларни яратиб бериш ларкор. Ана шундай қилсак, беш йилликнинг белгилонини йилда қурилиш ишлари суръатини кучайтириш ва сифатини яхшилаш юзасидан олдимида қўйилган вазифаларни муваффақият билан бажарилиши учун шарт-шароитлар яратилди.

А. ПУТТИЕВ, область халқ контроли комитети раисининг ўринбосари.

ДАВЛАТ МУЛКИ—БИЗНИНГ МУЛКИМИЗ

Йилдан-йилга турар-жой бинолари кенг қўлоқ отмоқда. Хар ой минглаб оиналар янги, ёруғ, ҳашаматли уйлارга қўчиб ўтиш-липти. Шу жумладан, хар йили мажбур турар-жойларнинг санитария тигина аҳволини доимо яхшилаб бориш мақсадида қоптал ва жорий ремонтларга миллионлаб сум пул сарфланаётган. Микроайонларда халқнинг маданий-маиший охшайларини қондирувчи муассасалар ташкил этилмоқда.

Бу гамхўрликдан миннатдор бўлган меҳнатшар маданий-маиший, турар-жой биноларини кўз қорачиқидек сақламоқдалар. Сиз бундай уйлarda бўлсангиз, баҳри-дилнингиз очилади. Бинолар тоза, чор-атроф саришта, гуллар экилган.

Лекин шундай уйлар ҳам бор-ки, бепарволик тўғрисида вод трубаларида сув отилиб уй подваллари сувга тўлиб ётади. Нуқлақлар ифлос, янгигина бўлган деворлари чизма-чизик, дераза оиналари синган. Ахир, бу ноинсофсизлик эмасми? Ахир бу уйлarda бизнинг ўзимиз турамиз-ку!

Биз ўз бошқарма-мида бундай ҳолларга инсобат тадбир-чоралар қўғамиз. Биноларни эҳтиётлик билан сақлаш, улардан тўғри фойдаланиш юзасидан тадбирлар белгиланган. Бу борада қўшни уйдан фойдаланиш 8-бошқармаси билан мусобақалашганимиз. Ўзаро текширувлар ўтказиб, ишда бир-биримиз билан маслаҳатлашиб, ердамлашиб турамиз.

Г. МОРОЗОВА,

Чилонзор район 7-ЖЭК бош-лиги.

ҚИШЛОҚ НАЗОРАТЧИЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

ти йилигида, баъзан эса район партия комитети, район иқроия комитети йилликлариди муҳокама қилиб, тадбирлар қўйилади. Назоратчиларнинг йўл-йўриги, кўрсатмаси билан қатор камчиликларнинг олдиди олинади.

Иқтисод ва текамкорлик учун кураш халқ назоратчилари фаолиятида алоҳида ўрин тутмоқда. Натижада район бўйича 750 минг киловатт-соат электр қуввати, 172 тоннадан зиёд ёғилги ва мойлаш материаллари, қўлаб металл, цемент, гишт ва бошқа материаллар тежаб қоллинди. Бу соҳада, айниқса, «Уссулхозтехника» район бирлашмаси халқ контроли группаси ахши ишлари олиб борди. Бу группадан 25 жамоатини уюшган. Улар орасида турли касб эгалари

бор. Хар бир текширишни ўтказишдан олдиди улар ўзаро маслаҳатлашиб, реф вақтида пилаларга эълор бериб нараклиги тўғрисида фикрлашдилар. Назоратчи ана шу усулда ташиқлот этиш самарадорлиги-на эришиш имкониятини берди.

Хеч шубҳасиз, назоратчиларнинг энг жанговар вазифаларидан бири бу пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш, чор-вачилик маҳсулотлари мўл-кўл-лигини таъминлаш учун кураш-дир.

Хозирги кунда қўлгина хўжаликларда чигит экиннинг сифатини назорат қилидиган постлар ишлаб турипти. «Ўзбекистон ССР 30 йилгиди» колхоз, Охунбобоев номи колхоз халқ назорати группалари бу йил ҳам ўтган йилдаги сингари актив ишламоқдалар. Хар бир нарик ердан фойдаланиш, гектарларнинг тула-лигини таъминлаш, чигитни бир текис ундириб олишга эри-шиш чоралари қўрилмоқда.

Жамбул номи совхоза назоратчилари жамоат чорвачили-гини ривожлантиришда маъму-риятга яқиндан ердам бермоқ-далар. Қўлгина отарларда қў-лаштиш муваффақиятини ўтказ-илди. Хар 100 гектардан 110 тадан ошириб қўзи олинди.

Халқ назоратчилари янги ту-рилган қўзиларнинг ахши сақ-лалини, дурқун ўсиши учун қўноқлар билан ҳамкорлигида меҳнат қилмоқдалар.

Лекин, ҳамма ерда ҳам халқ назорати ахши йўлга қўйилган, деб айта олмайсиз. Айрим ҳо-ларда текшириш ўтказила-

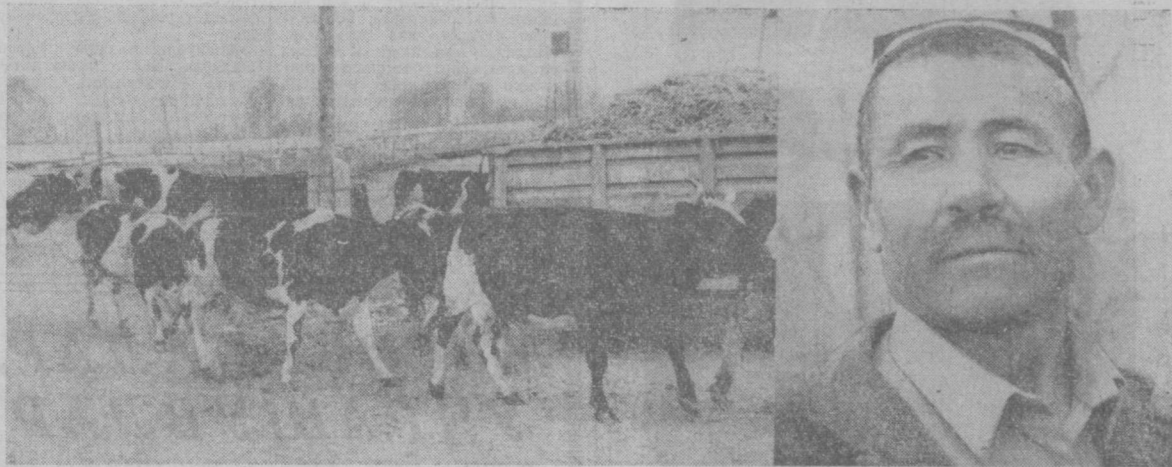
ди-ю, лекин аниқланган камчи-ликлар қозғода қилиб кетаве-ради. Назоратнинг оммавийли-ги ва ошқоралигини таъмин-лашга ахши эълитор қилинмай-ди. Айниқса, саноат корхонала-ридаги халқ назоратчилари-нинг фаолияти талабга жавоб бермайди. Айрим саноат кор-хоналари, транспорт ва алоқа ташиқлотларида халқ назорат-чиларининг активлиги сезилма-ётир. Алоқа бўйимлари ишда жиддий камчиликлар бор. Биз район партия комитетининг йилдан бераётган ерамизга таъини, ана шу камчиликларни тўғатиш, саноат, корхоналари-даги халқ назоратчилари фао-лиятини кучайтириш юзасидан тегишли чора-тадбирларни амалга оширамиз.

Хисобот-саноат вақтида халқ контроли группаларининг энг

яхши раҳбарлариди ўн бир илми партия, совет ва хўжалик ишларига тортилади. Халқ контроли группалари ва постлари-нинг 44 раиси бошланғич партия ташиқлот секретарларининг ўринбосарлари қилиб сай-ланди. Бу юксак ишончини ша-раф билан оқлаш бурчимиздир. Хар бир колхозчи, ишчи ва хўжалик ўзи меҳнат қилаёт-ган хўжалик, корхона, муассасаларда интизомни мустаҳкам-лаш ва унумдорлигини ошириш тўғрисида астойдил қайғуриши керак.

Ўзбекистон ССР ва Ўзе-бекистон Компартиясининг 50 йилгиди нишонланадиган юби-лейи йилида халқ назоратчи-ларимиз олдида муҳим вазифа-лар турпти. Улар бу вазифа-ларни муваффақиятли удалаш учун контролнинг начилиги ва оммавийлигини таъмин этади-лар.

И. ЮСУПОВ, Чилонзор район халқ контро-ли комитетининг раиси.

Пойтахтимиз жамоли йил сайин очилиб боришти. Қўли гул бинокорлар топираётган уйларида ҳар кунини уй тўйлари ўтказишмоқда. Айниқса Юнусовд масивда қурилатган турар-жойлар кўпчилик тиз суръатлар билан кенгаймоқда. А. Абалин фотоси.

БАЪЗИЛАР

У ишчан эди, гуриб-елиб хормасди.
— Бекорга югурмайди, дейди баъзилар.
У очик кўнгли эди, қувончини ҳам, ташвишсини ҳам одамлар билан баҳам кўрарди.
— Аяроқ кўрнарди, — дейишди баъзилар.
У ҳимматли эди. Дўстининг бошига қулаётган тўшганда дарҳол енида бўларди.
— Лаганбардор, — деган ном орттирди, баъзилардан.
У ҳаммасига чидади. Саботли эканлигини кўрсатди.
— Гап қор қилмайди, — дейишди баъзилар.
Унинг боши естиққа етди, оғир дардга чалинди.
— Бу хилмасимкан, — шубҳаланди баъзилар.
У ҳаётдан кўз юмди.
— Бечора, яхши одам эди, — дейишди ана ўша баъзилар.
У умрбод шу сўзга зор эди.

ТАСОДИФ

Қиш-кйовли кунларнинг биринда у тойиб йиқилди.
— Тасодиф, — деди у оёқларини синчиклаб кўраётган врачга, — бир нарсга деб бўлмас экан.
— Таштакча соламан, бир ойлар чамаси вақт ўтган ҳеч нар-

са кўрмагандек бўлиб кетасиз, — далада берди шифокор.
Беморнинг қалбини ўзга бир ташвиш емирарди. Яна ун кундан кейин шогирди кандидатлик илмий даражасини ёқлаши керак. Раҳбар бўлмаса иш амалга ошмайди. Талабаси эса бу қувончли он-

ШИНГИЛ ҲИКОЯЛАР

лар учун қанча-қанча тунларим бедор ўтказди.
— Уни йўқлаб шогирди келди.
— Домла, ҳеч нарсани ўйламанг соғиниб чиқсангиз бўлган.
Тасодифга бир нарсга деб бўлар-миди, — дед у ҳам кўнглини кўтарди.
Домланинг бетоблиғидан ҳа-бар топган ҳаммасилари ҳам «соғинганини» ўйлаб, яхшилик қилишарди, — деб унга бар-дамлик тилашди.

Орадан ўша айтилган ун кун ўтганда мен домлани олиқлар кенгашида кўрдим. Унинг оёғи тахтақачанган, кўлтиқ таёқда эди. Домла минбарда сўзлаётган шогирдига мамнулик билан бо-қарди. Ҳажжондан тўққиланиб кетдим. Чунки домланинг шу аҳ-шисини ер тишлатибди. У бола-лар билан сўхбати аяқтида душ-ман пулемётчисининг нақ пешо-насиға аниқ урганини айтиб бер-ди. Тирларда мўлжалга уришни машқ қилиб деб насихат қилди. Шунда болалардан бири отага ўта пойлоқчилиги, аяқтида роғатка билан чумқўқини шундоққина кўзига ургани тўғрисида мақтанб қолди.
Шодмон ота болага аввалгига нафрат билан тикилди. Кейин унга боллаб танбех бердики, бо-ла ўз қилмишини сўз очганига минг пушаймон бўлди.
Мени фақат бир нарсга ҳайрат-лантирарди. Ота ҳозиргина бир ўқ билан душмани нақ пешонаси-га урганини баъхотиётар, ҳатто жимайиб айтиб берарди. Бирин-ча чумқўқини ўша жон кўйди-риб қанча гапирди. Унинг боиси нима! Балки қаҳр ва меҳр деган-лари шу бўлса керак.

волда бу ерга келиши тасодиф-дан эмасди.

ҚАҲР ВА МЕҲР

Шодмон ота фронтида бўлган. У фашист газандаларини Берлин-гача қувиб борганлардан. Ордон медаллари ҳам анчагина. Унинг уруш тўғрисидаги ҳикояларини каттадан-кичик қизиқиб тинглайди. Снайпер сифатида бир ўзи 39 фа-

шисини ер тишлатибди. У бола-лар билан сўхбати аяқтида душ-ман пулемётчисининг нақ пешо-насиға аниқ урганини айтиб бер-ди. Тирларда мўлжалга уришни машқ қилиб деб насихат қилди. Шунда болалардан бири отага ўта пойлоқчилиги, аяқтида роғатка билан чумқўқини шундоққина кўзига ургани тўғрисида мақтанб қолди.
Шодмон ота болага аввалгига нафрат билан тикилди. Кейин унга боллаб танбех бердики, бо-ла ўз қилмишини сўз очганига минг пушаймон бўлди.
Мени фақат бир нарсга ҳайрат-лантирарди. Ота ҳозиргина бир ўқ билан душмани нақ пешонаси-га урганини баъхотиётар, ҳатто жимайиб айтиб берарди. Бирин-ча чумқўқини ўша жон кўйди-риб қанча гапирди. Унинг боиси нима! Балки қаҳр ва меҳр деган-лари шу бўлса керак.

волда бу ерга келиши тасодиф-дан эмасди.

НАФРАТ

Бўстон ҳолани маҳаллада ҳам-ма танийди. Мусиқадий беозор, ширин сўз аёл. Катта-кичикка баббаравар. Кўпчилик уни «тас-дўк ҳола» деб қаҳради. Бу бе-дўк эмас, албатта. Хола ҳар ик-ки гапининг бирини ана шу сўзи ишлатиши. Кўзининг оқу-қораси бир ўғлини ҳам худди шу зами-

да меҳр билан камолотга етказ-ди. Урушда ҳалок бўлган умр йўлдошининг қўлтигини билдир-мади. Уғли илмига ҳавас қўйди. Онанинг қўлтиги тоғдек кўтари-ди. Бисотини ўртага ташлаб фар-зандини уйлантирди. Энди роҳат-га етган деганда умидлари пучга чиқди.
— Овқатингизнинг тузи паст, — деди бир кун келин зарда билан.
— Ишдан келишларингга тайёр бўлақолсин, — деб шошилдим болам, мана туз, ташлаб ичақол.
— Тузукроқ иситсангиз бўл-майди, ортобда қолган ошга ўхшайди, — деди келин иккинчи кун.
— Газнинг мазаси йўқ болам, узокса толиқиб қолсан деб об-келақолдим, — жавоб қилди қайнона.

Она дардини кичига ютарди. Ҳасратини айтиб ўғлининг дилини ранжитиши келмасди. Уғли илм билан бўлиб кетди. Обру ортди-ди. Яқинда у фан доктори деган унвонга эришди. Айтишларига қараганда жуда катта проблема борасида ёқлаганимиш. Ўз темаси-нинг барча термоларини тўла хабардор эмиш. Лекин мен ёлғиз онанинг ҳолидан беҳабар док-торини тан олгим келмасди.

Сандвали ҲАСАНОВ.

ЧЕТ ЭЛ ЮМОРЛАРИ

РАҲМДИЛ

— Трамвайда ўхшаш мум-кин эмас, оғоҳлантирди кон-дуктор.
— Мен ухлаётганим йўқ, — деди ўринидида ястаниб ўтир-ган йўловчи.
— Кўзларингиз ҳамма вақт юмуқ-ку?
— Тикка турган хонимлар-га жоним ачганидан кўзла-риним юмиб бораёяман.

САНОҚ

Хирург бир кассир беморни операция қилиш олдида унга нарқоз исқатиб, юзгача сана-шини буюрди.
— Бир, икки, уч... тўқсон

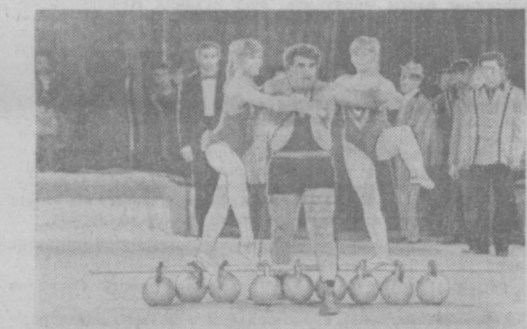
саккиз, тўқсон... тўққиз, бир сўм, — деб буюрди кассир.

КОЙИЛМИЗ

— Сиз дунёдаги барча со-гувчилар ичида энг тажриба-лис экансиз, — деди харидор сотувчига.
— Мақтовингиз учун раҳ-мат, дарвоқе нега мақтайсиз?
— Икки литрлик идишга уч литр ёғ сиздир олибсиз. Шунга койилмиз.

ТАМОМАН КҮР ЭМАС

— Нега сиз кам торталсиз?
— Кечирасиз, кўзларим бир-роз ёмон кўради.
— Ундай бўлса баъзан ор-тиқроқ ҳам қўйиб юборарсиз.
— Кечирасиз, сиз мени та-моман кўр деб ўйлаётсанми?
— Э, МУҲАМЕДОВ тўдлаган.

ТОШКЕНТ цирки аренасида кўрсатилаётган томошаларини пойтахтимиз меҳнатқашлари мириқиб томоша қилмоқдалар.
Ҳозир бу ерда Москва цирки санъаткорлари ўз маҳоратлари-ни кўрсатишмоқдалар. Ушбу суратда сиз цирк томошаларидан олтиган кадрларини кўриб турибсиз.

Л. Глауберзон фотолари.

СПОРТ • СПОРТ • СПОРТ • СПОРТ • СПОРТ • СПОРТ • СПОРТ • СПОРТ • СПОРТ

БЎЛАЖАК ГРОССМЕЙСТЕРЛАР

Кейинги пайтда республика-мизда спортнинг бошқа турла-ри қатори шахмат ҳам тез суръатлар билан ривожлан-моқда. Ёш шахматчиларимиз республика миёсида эмас, балки Бутуниттифок мусобақа-ларида ҳам муваффақиятли қатнашиб, қувончли ютуқлар-ни қўлга киритмоқдалар.
Бу ўринда мен ТошДўнинг иккинчи курс студенти Гео-ргий Аъзамов маҳорати устида алоҳида тўхталмоқчиман.
Тожиқон ака Аъзамовнинг оиласида тўрт шахматчи бор. Георгий уларнинг бири. У 12 ёшдаёқ мастерликка номзод нормативини бажарган эди. Ке-йинги мусобақаларда Георгий-нинг маҳорати яна ҳам ошди. Ниҳоят, ўтган йили А. Ҳўжа-ев хотирасига бағишлаб ўтказ-илган мусобақада у СССР спорт мастери нормативини бажарди.
Г. Аъзамов шу кунларда мамлакатимизнинг энг кучли ёш мастери билан Ўзбекистон шахрида кўч синашмоқда. Бу мусобақа ёшлар ўртасида бў-ладиган жаҳон ва Европа би-ринчилигида қатнашувчи Совет Иттифоқи шахматчиларидан

икки кишини аниқлайди. Улар-дан бири ҳамшаҳаримиз Г. Аъзамов бўлса ажаб эмас.
Тошкентдаги 110-мактаб-нинг 10-синф ўқувчиси Леонид Басо ҳам энг умидли шахмат-чилардан. У ёшлар ўртасида шахмат чемпиони. Шу йили-нинг январь ойида Леонид Таалин шахрида бўлиб ўтган ўқувчиларнинг СССР биринчи-лиги мусобақасида қатнашди. Учрашувларни муваффақият-ли ўтказган ҳамшаҳаримиз тўққиз имкониятдан 7,5 очко жамғарди ва иккинчи ўринни эгаллади. Энди у Рига шахри-да ўсмирлар ўртасида бўлади-ган СССР биринчилигининг са-ралаш турнирида иштирок эта-ди.
Республикамизнинг бошқа шахрларида ҳам шахматчи-ларнинг тайёрошига алоҳида эътибор берилмоқда. Ҳозир бу-хоролик ёш шахматчи Шах-фа Бодиевнинг номи тез-тез тилга олинмоқда. Шахфа Тош-кентда ўтказилган республика хотин-қиз шахматчиларининг чемпионатида муваффақият-ли қатнашди.
Мастерликка номзод Р. Зи-будинов, биринчи разрядли

шахматчилар Н. Айдаров, А. Валиев ва катта ўқувчилар-лардан ҳам умидимиз катта.
Улар «Комсомольская правда» газетаси совини учун ўтказ-илган зонал мусобақада ўз тахталарида биринчи ўринни ишғол қилдилар.
Шу йил ёзда Олмаота шах-рида мактаб ўқувчиларининг XIII спартакиадаси бўлади. Бу спартакиада ёш шахматчи-ларимиз ҳам ҳозирлик кўрмоқ-далар. Спартакиадада қатна-шадиган терма команда аъза-лари билан ҳозир ўқув маш-ғулотлари олиб бормоқда.
Шахмат йил сайин оммала-шиб бормоқда. Ҳозирги кунда Ўзбекистон шахматчилари са-ғинада 11 спорт мастери, 100 дан ортиқ мастерликка номзод ва 1000 дан зиёд биринчи разрядли спортчи бор. Уму-ман, шахмат билан шуғулла-ниётган ишқибозлар сони 200 мингдан ошиб кетди. Шахмат-чиларимиз ҳозир СССР халқ-ларининг ёш спартакиадасига пухта тайёргарлик кўрмоқда-лар.
Р. ЕВҚОЧЕВ, республика шахмат-ша-ка клуби директори.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

Шахмат бўйича жаҳон чемпионидаги даъвогарларнинг баҳси кун сайин кескинлашиб бормоқда. Жаҳон экс-чемпиони Борис Спасский ва ёш шахмат-чи Анатолий Карпов эттинчи партияни икки кун ўйнашди. Биринчи кун беш соатлик баҳсда сўнг партия Карпов-нинг қўли баланд ҳолда кечти-рилди. Иккинчи кун Карпов ўз имкониятларида яна ҳам усталик билан фойдаланди ва 55-юртида экс-чемпион усти-дан галаба қозонди. Ҳисоб ҳо-зира Карпов фойдасига 2:1 бўлиб турибди.
Виктор Корчной маҳорати ҳам тобора ошиб бормоқда. У олтинчи партияда ўз рақиб-и Тигран Петросянни яна бир

бор доғда қолдирди ва учинчи овозини қўлга киритди. Уй-нинг биринчи кунда Корчной-нинг уч илдаси ортқ ҳолда партия кечтирилган эди. Петросян туни билан ўйлаб чиқиб, нағзабланидан қутилиш йўлини топа олмайди ва иккин-чи кун қолдирган партияни давом эттирмай ўзини янағўз эканлигини билдирди.
Ўзбекистон ССР ва Ўзе-бекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишлаб ўткази-лаётган кўп кунлик велосипед-пойгаси давом этмоқда. Даст-лабки саккиз этап давомида ве-лосипедчилар 868 километрик йўлни босиб ўтдилар. Ҳозир-ча Ўзбекистон спортчилари пойга олдида келмоқдалар. Бу-гун велосипедчилар Наманган-

Редатор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама

ТВ

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади, 9.55 Кўрсатувлар программаси, 10.00 Янгиликлар, 10.10 Болалар учун мултифильм, 10.20 Ўқувчилар учун «Орзу» программаси, Москва кўрсатади, 11.05 Янгиликлар, 11.10 Рангли телевидение, Эрталаби гимнаст-ика машғулотлари, 11.30 «Му-зика» музикалари, 12.30 Рангли телевидение, Ёшлар ило-ди, 13.00 «Рангли» телевидение, ВЛКСМ XVII съездида, Кремль, Съездлар саройида олиб кўра-тилиши, 16.00 Рангли телевидение, ВЛКСМ XVII съезди делега-тири учун концерт, Кремль, Съездлар саройида олиб кўра-тилиши, Тошкент кўрсатади, Ўзбек тилида: 19.05 «Сайёра» гўнаҳларини Болалар учун кон-церт, 19.40 «Ахборот» информа-цион программаси, (рус тилида), 19.55 5 минута музика, 20.05 «Ахборот», информацион про-граммаси, 20.25 Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишланган рес-публика областларининг теле-визион фестивали, Самарқанд об-ласти, 21.55 Кўрсатувлар про-граммаси, Москва кўрсатади, 22.00 «Взгч», информацион про-граммаси, 22.45 «Дон ва ме-тилла», Хушхотли фильм, 23.00 Спорт программаси, 1. Футбол бўйича СССР биринчилиги «Ди-намо» (Киев) — «Арсенал» (Ере-ван), 2-тайм, Киевдан олиб кўрсатилади, 2. Оғир атлетик бўйича СССР биринчилиги, Тош-кентдан олиб кўрсатилади.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади, Ўқув программаси, Ўзбек тилида: 10.30 Сиртдан ўи-ётган студентлар учун, Олий ма-тематики, 11.30 «Ўзбекистон-нинг энгил санъати», Ўқувчи-лар учун, 12.00 Сиртдан ўи-ётган студентлар учун, Чизма-чилик, 12.30 «Ўзбекистоннинг энгил санъати», Ўқувчилар учун (рус тилида), 13.00 Сиртдан ўи-ётган студентлар учун, Химия, Москва кўрсатади, 19.00 Рангли телевидение, Алангли йиллар кўшнларини, 19.20 «Здоровье», Илмий-оммалоб программа, 19.50 «Ансел Иванович» Берг, Хуж-жатли фильм, 20.10 Рангли те-левидение, ВЛКСМ XVII съездида, 20.30 Рангли телевидение, «Се-нинг лауреатларинг, комсомол», Концерт, Давлат Марказий кон-церт залидан олиб кўрсатилади, Тошкент кўрсатади, 22.00 «Ази-мут», Турнет-унашуносик кду-би (рус тилида), 22.30 Рангли

НАВОНИ НОМЛИ ДАВЛАТ АКА-ДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 27IV да бир англи балетлар, «Хо-нини ва безорни», «Кирмен сянта», 28IV да Ойнув кўли (кундузи), Севги ва қилим (кечкурун).

ХАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВ-ЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ-ДА — 27IV да Бой ила хизматчи, 28IV да Йўлдан узук (кундузи), Номиния (кечкурун).

МУҚИМНИ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВ-ЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 27IV да Ҳижрон, 28IV да Олифта (кун-дузи), Ҳалима (кечкурун), 29IV да Тоғ гўзали.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — МОСКВА ШАХРИДАГИ «ПОИСК» ЦИРК АРТИСТЛАРИНИНГ ГАС-ТРОЛЛАРИ.

РЕЗИДЕНТИНИНГ ХАТОСИ — «ЎЗБЕ-КИСТОН» (кундуз ва кечкурун).

Италиялиларнинг Россиядаги галатя саргузаштлари — «ТОШ-КЕНТ СОБЕТНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» САЙНАТ САРПИ, «ВОСТОК», «ЧАЛКА», «СПУТНИК», «МОСКВА», «ДРУЖБА», «КОМСОМОЛ 50 ЙИЛ-ЛИГИ» (кундуз ва кечкурун).

Болсиз чавандоз — Г. ЁУЛОМ номли (кундуз ва кечкурун).

Мультифильмлар тўплами — (кундуз ва кечкурун).

«ЎЗБЕКИСТОН» 25 ЙИЛЛИГИ.

Тош бағир отанинг ўғиллари — ХАМЗА номли (кундуз ва кечку-рун).

ЎЗГИ БИНОДА

Италиялиларнинг Россиядаги галатя саргузаштлари — «ФЕС-ТИВАЛЬ».

Тошкент область Давлат пе-дагогика институтини ректорати, партия комитети ва жамоат ташкилотлари Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочили, инсти-тут география-биология на-федрасиясини доцент, геогра-фия фанлари кандидати

МУХИТ ВОХИДОВИЧ КОРИБЕВИЧ

вафот этганининг кўчур қағ-ғу билан билдирди ва мар-хумининг оила аъзоларига таъ-зия наҳор қилади.